

ВІДГУК

офіційного опонента, доктора медичних наук,
професора Заболотнова Віталія Олександровича
на дисертаційну роботу Павлик Уляни Василівни
«Оптимізація допоміжних репродуктивних технологій у жінок після
різних методів лікування апоплексії яєчника», подану до разової
спеціалізованої ради ДФ 26.613.210 при Національному університеті
охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика МОЗ України
на здобуття наукового ступеня доктора філософії
в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина»
(наукова спеціальність «Акушерство та гінекологія»)

Науковий керівник: чл.-кор. НАМН України, професор доктор медичних наук, перший проректор, професор кафедри акушерства, гінекології та перинатології Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика Вдовиченко Юрій Петрович.

1. Актуальність обраної теми дисертації

На сьогодні в більшості країн світу і Європейського регіону ВООЗ на форумах найвищого рівня широко дискутуються питання допоміжних репродуктивних технологій, в тому числі після різних методів лікування апоплексії яєчника. Серед методів лікування апоплексії яєчника основне місце посідають оперативні, особливо в тих випадках, коли порушена репродуктивна функція, а клінічний перебіг має специфічні особливості з урахуванням функціонального стану яєчників. Рівень консервативних методів лікування достатньо низький і широко обговорюється у сучасній літературі. Серед найбільш значущих наукових проблем можна виділити зростання частоти безпліддя в жінок після апоплексії яєчника, яка зростає у жінок репродуктивного віку. Тому постає питання використання допоміжних репродуктивних технологій (ДРТ) з урахуванням індивідуальних особливостей гормонального фону. Прогнозування результатів ДРТ представляє інтерес не лише для репродуктологів, але й для самих жінок з безпліддям – точний прогноз підвищує ефективність ДРТ і задовольняє очікування пацієнтів. Тому хочу наголосити, що наукове дослідження Павлик Уляни Василівни є актуальним, своєчасним, перспективним і потрібним.

Дисертаційна робота присвячена актуальній проблемі акушерства – підвищенню ефективності діагностики та лікування безпліддя у жінок після апоплексії яєчника на підставі удосконалення і впровадження алгоритму реабілітаційних заходів та допоміжних репродуктивних технологій.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Виконана науково-дослідна робота є фрагментом ініціативної науково-дослідної роботи кафедри акушерства, гінекології та перинатології Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика МОЗ України.

3. Новизна дослідження та одержаних результатів.

Провівши оцінку найважливіших здобутків дисертаційного дослідження, варто відмітити наступні результати, що мають вагому наукову новизну: встановлено нові аспекти патогенезу безпліддя у жінок після апоплексії яєчника на підставі вивчення функціонального стану вегетативної нервової системи після хірургічного лікування. Науково обґрунтовано роль нейровегетативних змін у генезі порушень менструальної та репродуктивної функції у жінок після апоплексії яєчника. Отримані дані дозволили науково обґрунтувати необхідність удосконалення алгоритму реабілітаційних заходів та допоміжних репродуктивних технологій у жінок після апоплексії яєчника на підставі використання психологічної корекції та направленої медикаментозної терапії.

4. Теоретичне значення результатів дослідження.

Проведені дослідження дозволяють науково обґрунтувати можливість використання допоміжних репродуктивних технологій у жінок після апоплексії яєчника, що має теоретичне значення для зниження частоти безпліддя у жінок групи високого ризику.

Поглиблене вивчення механізмів порушень ендокринологічного статусу у жінок після апоплексії яєчника і зможуть дозволити більш ефективно проводити реабілітаційні заходи та покращити результати лікування безпліддя.

5. Практичне значення результатів дослідження.

Цінним у практичному аспекті є визначення основних факторів ризику розвитку різних форм апоплексії яєчника. Показано основні клінічні прояви і показання до оперативного лікування, а також перебіг післяопераційного періоду та розвиток безпліддя після апоплексії яєчника. Показано частоту та структуру нейровегетативних змін після хірургічного лікування апоплексії яєчника, а також роль психологічної корекції у лікуванні порушень менструальної та репродуктивної функції. Удосконалено та впроваджено алгоритм

реабілітаційних заходів та використання допоміжних репродуктивних технологій щодо підвищення ефективності лікування безпліддя після апоплексії яєчника.

6. Ступінь обґрунтованості та достовірності положень, висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертації.

Усі положення, висновки, рекомендації, що містяться в дисертації, науково обґрунтовані, достовірні, логічно витікають із результатів досліджень. Робота виконана на сучасному науково-методичному рівні із застосуванням принципів доказової медицини. Методики, використані автором в дослідженні, актуальні. Наукові положення, висновки, рекомендації, які сформульовані в дисертації, одержані на достатньому фактичному матеріалі. В процесі дослідження було обстежено 95 жінок, що перенесли апоплексію яєчника і знаходились на стаціонарному лікуванні в гінекологічному відділенні, і 30 жінок репродуктивного віку без хірургічного лікування апоплексії яєчника. Достатня для статистичної обробки кількість досліджень і клінічних спостережень дозволяють вважати отримані результати достовірними. Методи статистичного аналізу, які були використані в роботі, адекватні. Статистичний аналіз результатів дослідження проведений на сучасному рівні, коректно, за допомогою стандартних програм статистичного аналізу. Вірогідність отриманих наукових результатів підтверджена на практиці в основних та контрольних групах. Наведені в роботі таблиці та рисунки переконливі. Висновки конкретні і повністю підтверджуються результатами дослідження. Висловлені в роботі наукові положення та рекомендації науково обґрунтовані.

7. Оцінка змісту, оформлення та обсягу дисертації, зауваження щодо оформлення.

Дисертація оформлена відповідно до вимог наказу МОН України від 12.01.2017 № 40 «Про затвердження вимог до оформлення дисертації». Дисертація викладена українською мовою на 140 сторінках друкованого тексту формату А4, складається із анотації, яку складено відповідно до чинних вимог з англійським перекладом, переліку наукових праць здобувача, опублікованих за темою дисертаційної роботи, вступу, аналізу сучасних літературних джерел за темою наукового дослідження, розділу матеріалів і методів досліджень, двох розділів власних досліджень, обговорення отриманих результатів, висновків, практичних рекомендацій, списку використаних джерел і двох додатків.

Дисертація ілюстрована 28 рисунками і 3 таблицями. Список використаних джерел містить 213 літературних посилань, з них 100 кирилицею та 113 латиною, та займає 26 окремих сторінок.

Дисертація написана літературною мовою, грамотно. Всі розділи дисертації написані логічно, із дотриманням наукового стилю написання.

У вступі автором аргументована актуальність теми наукової роботи, чітко сформульовано мету та 5 завдань дослідження відповідно до предмета та об'єкта дослідження, перераховано адекватно використані наукові методи, відображено наукову новизну та практичну значимість отриманих результатів, а також наведено дані про структуру, обсяг дисертації і зв'язок роботи з науковими програмами, висвітлено обсяг апробації результатів дисертаційного дослідження та солідний особистий внесок, публікації.

Автором представлено сучасний, методологічно правильно оформлений аналіз літературних джерел за темою дослідження, що містить проміжні висновки і окреслює коло невирішених і дискусійних запитань, які необхідно детально і всебічно вивчати. Об'єм даного розділу є достатнім, тест структурований, читається легко і з цікавістю. Більшість посилань складають роботи останніх п'яти років.

У другому розділі дисертації представлено клінічну характеристику обстежених пацієнтів і методи дослідження, послідовну інформацію про суть дослідження: його загальну характеристику, дизайн, розподіл на групи, методики дослідження, характеристику груп дослідження. Дизайн дослідження і розподіл на групи організовані правильно, методи, використані у дослідженні, сучасні і відповідають завданням роботи. Описані методики відповідають встановленим вимогам і протоколам.

Основними розділами є третій і четвертий, в яких представлено результати власних досліджень. У третьому розділі проведений аналіз клінічної характеристики жінок після апоплексії яєчника, детально розглянуто фактори ризику на розвиток порушень репродуктивного здоров'я. У четвертому розділі автор детально провела аналіз функціонального стану репродуктивної системи у жінок після апоплексії яєчника, а також особливостей нейровегетативних порушень після хірургічного лікування, продемонструвала клінічну ефективність удосконаленого алгоритму допоміжних репродуктивних технологій. Матеріал розділів власних

досліджень заслуговує на увагу як у науковому, так і в практичному плані, кожний розділ завершується резюме, переліком публікацій автора, у яких викладено отримані результати.

У розділі, присвяченому обговоренню отриманих результатів, автор подала їх аналіз, порівняла отримані результати з даними досліджень сучасних авторів. Розділ містить два обов'язкових компонента – пояснення тим змінам, які виявила в процесі дослідження автор, та порівняння власних даних з результатами, отриманими іншими дослідниками цієї проблеми. Таким чином, на сторінках даного розділу Уляна Василівна веде заочну дискусію з іншими дослідниками, вміло полемізує, порівнюючи свої результати з раніше опублікованими даними.

Висновки є досить розлогими, деталізованими і ґрунтовними, чітко і повністю відповідають поставленим завданням, логічно випливають із змісту роботи.

Практичні рекомендації сформульовано детально, послідовно, зрозуміло і чітко, тому вони можуть бути легко використані у щоденній клінічній практиці.

Публікації по матеріалах дисертації повністю відповідають вимогам МОН України.

У ході ознайомлення з дисертаційною роботою виникли запитання для дискусії:

1. Які показники вказують на розвиток порушень репродуктивного здоров'я жінок після апоплексії яєчника?

2. Який патогенетичний зв'язок функціонального яєчників та результатами допоміжних репродуктивних технологій?

8. Повнота викладу матеріалів дисертації в опублікованих працях

За темою кандидатської дисертації опубліковано 5 наукових робіт, з яких 4 – статті в наукових виданнях, рекомендованих МОН України та 1 стаття у виданні, індексованому у базі даних Scopus.

Основні положення дисертації та результати наукових досліджень повідомлені й обговорені на науково-практичних конференціях: Національного університету охорони здоров'я імені П.Л. Шупика МОЗ України (Київ, 2021-2023 рр.); на наукових конференціях Асоціації акушерів-гінекологів Івано-Франківської області та України (мм. Івано-Франківськ та Київ, 2020-2023 рр.).

9. Особистий внесок здобувача в одержання наукових результатів, що виносяться на захист.

Ідея проведення дослідження, мета і завдання сформульовані дисертантом спільно з науковим керівником. Авторка самостійно провела патентний та інформаційний пошуки, аналіз наукової літератури, визначила методи дослідження.

Уляна Василівна особисто провела дослідження, збір та аналіз клінічного матеріалу, його обробку, формування досліджуваних груп. Усі клінічні спостереження та обстеження проведено протягом виконання дисертаційного дослідження самостійно, з дотриманням протоколу біомедичного дослідження та підписанням інформованої згоди пацієнта за дизайном, затвердженим біомедичною експертизою.

Аналіз результатів дослідження, їх узагальнення, статистична обробка клінічних та інструментальних досліджень, їх оформлення проведені автором самостійно.

У наукових роботах, опублікованих за темою дисертаційного дослідження у співавторстві, авторці належить провідна роль у зборі клінічного матеріалу, статистичній обробці та аналізі отриманих результатів. Спільно з науковим керівником обговорені та узагальнені наукові положення дисертації, оформлені висновки та практичні рекомендації.

10. Дані про відсутність текстових запозичень та порушень академічної доброчесності (академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації)

За результатами перевірки та аналізу матеріалів дисертації не було виявлено ознак академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації. Розглянувши матеріали дисертації здобувача наукового ступеня доктора філософії Павлик Уляни Василівни на тему «Оптимізація допоміжних репродуктивних технологій у жінок після різних методів лікування апоплексії яєчника» встановлено, що при комп'ютерному тестуванні електронної форми дисертації та наявних за її темою публікацій через програму «Anti Plagiarism» та за допомогою системи Strike Plagiarism не виявлено академічного плагіату в наданих матеріалах дисертації. Текст наданих матеріалів дисертації є оригінальним.

11. Рекомендації щодо використання результатів дисертаційного дослідження в практиці.

Основні положення дисертації, удосконалений алгоритм профілактики перинатальних ускладнень впроваджено у практичну роботу КНП «Київський міський пологовий будинок № 1» та Прикарпатського центру репродуктивної медицини (м. Івано-Франківськ). Результати вивчення патогенезу та лікування безпліддя у жінок після апоплексії яєчника включені в програму лекцій, практичних та семінарських занять та використовуються в навчальному процесі кафедри акушерства, гінекології та перинатології НУОЗ України імені П. Л. Шупика.

12. Відповідність дисертації спеціальності та профілю спецради.

Дисертація Павлик Уляни Василівни на тему «Оптимізація допоміжних репродуктивних технологій у жінок після різних методів лікування апоплексії яєчника» відповідає паспорту спеціальності 222 «Медицина», науковій спеціальності «Акушерство та гінекологія». Дисертація повністю відповідає профілю разової спеціалізованої вченої ради.

13. Відповідність роботи вимогам, які пред'являються до наукового ступеня доктора філософії

Дисертаційна робота Павлик Уляни Василівни на тему «Оптимізація допоміжних репродуктивних технологій у жінок після різних методів лікування апоплексії яєчника», подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина» (наукова спеціальність «Акушерство та гінекологія»), присвячена актуальній проблемі сучасного акушерства та гінекології, є закінченим науковим дослідженням, яке містить нові положення і нові науково обґрунтовані результати, що, в цілому, розв'язують важливе науково-практичне завдання – підвищення ефективності діагностики та лікування безпліддя у жінок після апоплексії яєчника на підставі удосконалення та впровадження алгоритму реабілітаційних заходів і допоміжних репродуктивних технологій.

Виходячи з актуальності, об'єму та рівня досліджень, наукової новизни результатів, теоретичної та практичної цінності отриманих даних, об'єктивності та обґрунтованості висновків, беручи до уваги особистий внесок здобувача, дисертаційна робота «Оптимізація допоміжних репродуктивних

технологій у жінок після різних методів лікування апоплексії яєчника» повністю відповідає вимогам пп. 6, 7, 8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 44, та наказу МОН України від 12.01.2017 № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації», а її авторка Павлик Уляна Василівна повністю заслуговує присвоєння наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 «Медицина» (наукова спеціальність «Акушерство та гінекологія»).

Офіційний опонент:
завідувач кафедри «Сестринська справа»
Житомирського медичного інституту
Житомирської обласної ради,
доктор медичних наук, професор

Підпис *Заболотнова В.О.* Вавірюю
Помічник ректора з кадрової роботи
**ЖИТОМИРСЬКИЙ
МЕДИЧНИЙ ІНСТИТУТ**
Житомирської обласної ради

[Handwritten signature]

В. О. Заболотнов

[Handwritten signature]

Надія Овсєнківа